

ret ordning består således først og fremmest i opnåelsen af den faglige ekspertise, som en juridisk kandidatskatsamen indebærer.

Det foreslås, at domstolene i 1. instans – kredsretterne – fortsat skal være til stede lokalt, og at personalet, herunder kredsdommeren, skal rekrutteres blandt den stedlige befolkning. Der er imidlertid behov for en *væsentlig faglig styrkelse* af kredsretterne for at kunne imødekomme det moderne grønlandske samfunds behov.

Den faglige styrkelse skal ske ved, at kredsdommerne fremover skal gennemgå en særlig kredsdommeruddannelse, og at de herefter skal ansættes i faste stillinger. Ligeledes skal der fortsat ydes kredsretterne generel og konkret vejledning. Visse sager skal som hidtil behandles af en juridisk domstol som 1. instans.

Desuden skal kredsdommerne og retssekretærerne så vidt muligt sikres en højere løn og bedre lokaleforhold, der sikrer værdige rammer for retshandlingerne.

Den faglige styrkelse kan herudover søges sikret ved, at flere kredsdommere placeres sammen. Et flertal af kommissionens medlemmer lægger imidlertid samtidig vægt på, at kredsretterne fortsat skal være til stede lokalt, og at der så vidt muligt også fremover skal være en fast bosiddende kredsdommer i hver by.

Som følge af de faktiske forhold kan disse hensyn ikke i alle tilfælde forenes. Et *flertal i kommissionen* har på grundlag af en konkret afvejning af de enkelte områders og retskredses forhold udarbejdet et forslag til en fremtidig kredsretsstruktur, hvis væsentlige træk er, at samtlige 18 retskredse bevares, og at der i 11 af disse er en fast bosiddende kredsdommer.

Et *mindretal i kommissionen* (1 medlem) foreslår, at kredsretsstrukturen regionaliseres i form af en sammenlægning af retskredse. Formålet er at skabe så fleksibel en ordning som muligt for derigennem at sikre højere faglig kvalitet i kredsretternes afgørelser og bedre udnyttelse af ressourcerne.

Et *andet mindretal i kommissionen* (3 medlemmer) støtter flertallets model med de 18 retskredse. Dette mindretal mener imidlertid, at det ved gennemførelsen af kredsdommerordningen kan blive aktuelt at stille mod en form for regionalisering.

Kommissionens forslag om at fastansætte kredsdommerne medfører et særligt behov for at sikre kredsdommernes uafhængighed, jf. herved grundlovens og Menneskerettighedskonventionens bestemmelser. Det foreslås derfor, at kredsdommernes ansættelse gøres varig, og at der oprettes et *Dommerråd*, der fremover skal varetage en række opgaver omkring kredsdommernes ansættelse og afskedigelse mv.

I forbindelse med gennemførelsen af kommissionens forslag om en særlig kredsdommeruddannelse som forudsætning for fastansættelse mv. som kredsdommer skal der laves overgangsordninger med henblik på at sikre retsvæsenets funktion i en overgangsperiode ved at fastholde de nuværende kredsdommere.

For yderligere at højne kvaliteten i retsplejen foreslår kommissionen endvidere, at der oprettes en *juridisk domstol i 1. instans* (Retten i Grønland), som foruden retssagsbehandling for hele Grønland skal varetage vejledningen og uddannelsen af kredsdommere m.fl.

Sager, der hører under kredsretterne, skal efter en konkret vurdering kunne henvises af kredsretterne til Retten i Grønland som 1. instans. Med en selvstændig juridisk domstol i 1. instans vil det desuden være muligt at lade samtlige appelsager behandle ved Grønlands Landsret. Dette vil også medføre en yderligere selvstændiggørelse af det grønlandske retsvæsen, idet det ikke længere vil være nødvendigt at sende sager ud af landet.

Herved opnås den fordel, at grønlandske jurister kan ansættes i centrale stillinger ved såvel den juridiske domstol i 1. instans som ved Grønlands Landsret med mulighed for gradvist at overtage juriststillingerne i retsvæsenet og også herved mindske afhængigheden af udefra kommende juristers arbejdskraft.

De *almindelige domstole* vil herefter være: Kredsretterne, Retten i Grønland, Grønlands Landsret og Højesteret. Kredsretterne og Retten i Grønland skal i fællesskab varetage domstolens funktioner i 1. instans, mens Grønlands Landsret udelukkende skal være 2. instans, og Højesteret skal som hidtil være 3. instans. Efter forslaget skal Østre Landsret således ikke længere indgå i den grønlandske retsplejeordning.

Retten i Grønland skal dække hele landet og betjenes af en juridisk dommer, der udnævnes af kongen efter samme regler, som gælder for udnævnelse af dommere i Danmark. Endvidere skal der virke et passende antal juridiske medarbejdere, som efter dommerens bestemmelse kan udøve dennes funktioner. Retten i Grønland skal have sæde i Nuuk, men skal i øvrigt kunne sættes der, hvor parter og vidner befinder sig.

Appeladgangen fra 1. til 2. instans skal som hidtil være fri, dvs. at der altid kan ankes fra kredsretterne og Retten i Grønland til Grønlands Landsret, mens appel til Højesteret som hidtil vil kræve tilladelse fra Procesbevillingsnævnet.